

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 40.— K
Félévre . . . . . 20.— "
Negyedévre . . . . . 10.— "
Egy hóra . . . . . 3-40 "
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 284. szám.

Csütörtök, december 13.

Olasz offenzívánk újabb sikere.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, december 13. Hivatalos jelentés.

Keleti határ: Fegyvernyugvás. — Az összes orosz frontokra kiterjedő fegyverszüneti tárgyalások ma reggel ismét megkezdődtek.

Olasz határ: Hó és köd tegnap a velencei hegységben megakadályozott mindennemű harci tevékenységet.

Conrad tábornagy csapatai az eddigi számlálás szerint a Monte Malette vidékén folyt 4 napos harcokban 639 olasz tisztet és több mint 16.000 embert szállítottak be fogolyként. A zsákmány 93 ágyúból 233 gépfegyverből, 4 golyószóróból, 81 aknavetőből és sok más hadianyagból állott.

A vezérkar főnöke.

Hamis hírek a német békefeltételekről.

Berlin, december 13. A Wolff-ügynökség a következő hivatalos közlést adja hírül:

A Times híreket közöl Oroszországban azokról a német feltételekről, amelyeket az orosz delegátusoknak előterjesztettek és amelyek részben gazdasági, részben politikai kérdésekre vonatkoznak.

Ezzel szemben megállapítjuk, hogy Németország részéről eddig egyáltalán semmiféle követelést se terjesztettek az orosz delegátusok elé, mivel eddig kizárólag csak a fegyverszünetről tárgyaltak.

Az angol közléseknek az a céljuk, hogy az orosz közvéleményt Németország és a béke ellen izgassák.

Romániában a katonák erőszakolták ki a fegyverszünetet.

Berlin, dec. 13. A National Zeitung jelenti:

Bratianu román miniszterelnök egy újságíróknak kijelentette, hogy a fegyverszünetet a román katonák erőszakolták ki és a román kormány nem tudta megakadályozni a tárgyalások megkezdését.

Nincs az a hatalom — mondotta — amely megakadályozni tudná, hogy Románia belemenjen a különbékéről szóló tárgyalásokba.

A londoni egyezményhez Románia mindazonáltal hűséges marad.

Caillauxt hadbírótság elé állítják.

Háboruellenes propagálással vádolják.

Páris, dec. 13. Havas jelentés.

Páris katonai kormányzója Caillaux mentelmi jogának felfüggesztését kérte. Az állam biztonsága elleni összeesküvéssel vádolják, továbbá az ellenséggel való egyetértései és háboruellenes propagandával.

Mentelmi jogának felfüggesztése esetén hadbírótság elé állítják.

Genf, dec. 13. A francia kormány tegnap egész nap tanácskozott az Elysée palotában, ahol Dubeill Páris katonai főkormányzója hosszabb beszédben formulázta meg a Caillaux elleni vádját.

Dubeill főkormányzó a büntetőtörvény 76—79. §-aira alapította vádját, amely szakaszok halálbüntetést szabnak ki.

Caillauxt táviratilag Párisba hívták.

Ki mond igazat, Balfour vagy Churchill?

London, december 13. Balfour külügyminiszter az alsóházban egy képviselő kérdésére, igaz-e, hogy az angol kormány a központi hatalmaktól békeajánlatot kapott és ha igen, adhat-e felvilágosítást. — a következőket válaszolta:

„Miatán Pétervárott közzétették a titkos szerződéseket, semmi sem áll utjában annak, hogy a következőket közöljem:

Az angol kormány ez év szeptember havában egy semleges diplomata útján közlést kapott Németországból, mely szerint a német kormány örömmel venné, ha az angol kormánynak közléseket tehetne a békéről.

Az angol kormány erre azt válaszolta, hogy hajlandó elfogadni minden közlést, amit a német kormány átnyújtani óhajt és kész tárgyalni a közlésekről szövetségeseivel.

Az angol kormány a német üzenetről és az erre adott válaszról nyomban értesítette Franciaország, Japán, Oroszország és Olaszország kormányait, de azóta Németország részéről semmiféle más hivatalos közlést ez ügyben nem kaptunk.

London, dec. 13. Churchill tegnap Londonban beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy az angolok az egyetlen célt, amelyet ebben a háboruban elérni akartak, még nem érték el, mert a német militarizmus még nincs lezerve.

Sem a háboru befejezése, sem a nemzetek szövetsége nem érnek egy rongyos papírdarabot, ha Hindenburg győzelmén épülnek fel.

Mi megakarjuk nyerni a háborút — folytatta Churchill — bármédig tartson és bármilyen borzalmas legyen is az út, amely célhoz visz bennünket. A katonai helyzet ugyan nem fényes, katonai katasztrófától azonban nem fél.

Már a franciák is orosz különbékéről beszélnek.

Bern, dec. 13.

Francia lapok a következő közleményt hozzák:

A maximalisták és a németek között való eddigi tárgyalások nem jártak említésreméltó eredménnyel.

A maximalisták azt tervezik, hogy adott pillanatban megszakítják Németországgal a tárgyalásokat és általános békeprogramot formulálnak, felzárkóztatva a szövetségeseiket, hogy csatlakozzanak ezen programhoz.

Ha a szövetségeseik vonakodnának ezt megtenni, a maximalisták jogosultaknak fogják magukat kijelenteni arra, hogy a különbékéről tárgyaljanak és azt megkötésük.

Hivatalos jelentések

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 12.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Myugati harctér:

A harci tevékenység mérsékelt határok között maradt.

November havában az ellenséges légi haderők a német arcvonalakon 22 léggömböt és 205 repülőgépet vesztek. Megállapítottuk, hogy ezek közül 85 vonalaink mögött, a többi az ellenséges állásokon túl zuhant le. Mi 60 repülőgépet és 2 kötött léggömböt veszítettünk harcban.

Koleti harctér:

Nincs ujság.

Macedon arcvonal:

Nem volt nagyobb harci tevékenység.

Olasz harctér:

A Brenta és a Piave között egyes szakaszokban hegyi harcok fejlődtek ki, amelyekben foglyokat ejtettünk.

Ludendorff.

HIREK

— **Értesítés.** Az izraelita templomban holnap péntek este és szombaton a déli istentisztelet alkalmával Schächter kántor fog előadást tartani.

— **Ki akar káposztát arulni?** Azok a kereskedők, akik káposzta elárúsítására vállalkoznak, jelentkezzenek a Városi Közellátási Irodában. A káposzta kilója 1 kor. 60 fill.

— **Jótkonyecélú előadás Felsőbirtékben.** A felsőbirtéki fiatalok folyó hó 8-án az ottani nagyvendéglőben a helybeli hadiárva javára előadást rendezett, mely tisztán 400 koronát jövedelmezett. Ez alkalommal szavalt Grünwald Érszike k. a. énekeltek: Sajber Szmyla és Arszin Nevenka k. a. Weber János áll. iskolaigazgató ur zenekíséretével, monologot adott elő Kimich Vilma k. a. Majd pedig műkedvelők előadták nagy tetszés mellett Somlay Károlynak „A honvéd seive” című egyfelvonalas darabját. Szereplők voltak: Grünwald Magda k. a. hadnagy, Arszin Lyubicza k. a. zászlós, honvéd Stankov Vitályos ur, káplár Sajber Julkica és Sméka Miczika k. a., pórnök. Rendező volt: Kokits Leoua k. a. állami tanítónő, akit az előadott számok nagy sikereért külön dícséret illet meg. Felülfizettek: Salamonné 20 koronát, Grünwald Zsigmond, Jovánovics György, D. Bodó Mátyás, Paszternák Samu, Megyeri János, Szelkity Szevetozár, Klein Henrik 10—10 koronát, Kovács Ferenc 9 koronát, dr. Szántó Adolf 8 koronát, Misits Milivoj, Gobies Dragolyub, Dabits Bojka, Hegedüs Kálmán, Raits Tivadar 7—7 koronát, Mausz Pálné, Szirmai Dezső, Petrov Döme 6—6 koronát, Kokits Leona 5 K 50 fillért, Kampler Albert, Misits Milánka, Fodor Antal, Hodosy Orbán 5—5 koronát, Webber Antal, Lefor Ferenc, Krasznits Mladen, Kern Borbála, Wimmer Leona 4—4 koronát, Berndt Alajos, Berinyiné, Pavlovics Tivadar 3—3 koronát, Karoffy Ernő, Lukinich Vince, Csala Imréné, Garzó Mariska, Páll Annuska, Csüllög Mária, Ilics Brankóné, Crnyanszki Mita, özv. B. Varga

Imréné 2—2 koronát, Szekulits Péter, Mijalov Milivoj, Stefanovits Tivadar, Hie Éva, Stevin Milán 1—1 koronát.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egylet gyermekvédelmi céljaira küldött Tóth Istvánné 20 koronát, özv. Avarffy Gyuláné 20 koronát, Pap Ilona 10 koronát. Fogadják nagylelkű adományukért az elnökség hálás köszönetét.

— **Koszorúmegváltás.** Lang M. L. halála alkalmával családja egyetünk céljaira koszorúmegváltás címén 50 koronát adományozott, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Mayer Henrik a Szent-egylet elnöke.

— **Országos fémösszeírás lesz.** A fővárosban már vége felé közeledik a fémösszeírás és ezt most országsszerte is végrehajtják a honvédelmi miniszterium 19339. eln. 20. b. 1917. számú rendelete alapján, amely a háztartásokban, üzletekben és ipari vállalatoknál található fémtárgykészletek pontos összeírását rendeli el. Külön fémösszeírólapokat kell kitöltenie minden háztartás, minden ipari és kereskedelmi üzem tulajdonosának és minden háziurnak. Az összeírólapokat pontosan és lelkiismeretesen kitöltve 8 napon belül kell visszajuttatni az illetékes városi hatóságnak, annál is inkább, mert a kormány a fémösszeírás lelkiismeretes teljesítését büntető intézkedésekkel biztosítja. Ezek a büntető intézkedések a bejelentett fémtárgyak beszolgáltatására is kiterjednek. Itt az utolsó alkalom arra, hogy azok a késedelmezők, akik eddig bármily okból kifolyólag még nem adták be önként hadifémtárgyaikat, most beszolgáltatassák azokat a hivatalos hadifémbevéltőhelyeknél. Nemesak a késedelmes beszolgáltatás, hanem a fémkészletek hiányos bevallása, elhalgatása vagy elrejtése is súlyos bajok és kellemetlenségek okozójává válhat, mert fémrazziákat fognak tartani és a lehető legerélyesebben fogják ellenőrizni, hogy beszolgáltatta-e mindenki arra kötelezett fémtárgyait.

Sok kellemetlenségtől óvja meg magát tehát mindenki, aki a még rövid ideig tartó önkéntes fémbeszolgáltatás ideje alatt beadja azigén ybevett fémkészleteket a löszergyártás céljaira.

IRODALOM

„A Társaság” karácsonyi száma *Király-szám* lesz, mely ünnepi kiállításban emlékezik meg a koronázás első évfordulóján az ifjú magyar királyról. Az ünnepi szám 52 oldal terjedelemben, pompás képekkel díszítve jelenik meg, színes boríték-rajzzal. A magyarság albuma lesz ez a szám, mely képen és írásban a király életét, békés ünnepeit s háborus hétköznapjait mutatja be az olvasónak. A gyönyörű képeken kívül előkelő szövegrésze is lesz a lapnak, az uralkodóház néhány tagja s több politikai és irodalmi kitűnőségünk irt cikkeket a Király-szám részére.

Novellák a táviratok közt. A világháboru esztendei alatt a külpolitikai eseményekről szóló táviratok jutottak túlnyomó többségre a magyar napilapok hasábjain. Ez nem is eszadlni való, mert hiszen éppen a háboru mutatta meg, hogy milyen végzetesen döntő jelentőségük van azoknak a nyilatkozatoknak és híreszteléseknek, melyek a külföldi diplomáciai és politikai testületeiből kiindulnak. Mindez azonban Az Est-nél nem megy a lap belső, irodalmi értékének rovására. Sőt ellenkezőleg: éppen most, a világesemények legzajosabb torlódása idején vezette be Az Est, hogy hetenként kétszer, Európa minden részében működő külön tudósítónak táviratai közt rövid, egy-kéthasabos novellákat közöl. A magyar belletrisztika olyan kiválóságai, mint Herczeg Ferenc, Bródy Sándor, Ámbros Zoltán, Heltai Jenő, Szomori Dezső, Szép Ernő és mások bocsájtották tollukat Az Est rendelkezésére. Olyan névsor ez, mely méltóan egészíti ki irodalmi tekintetben azt, ami hirszolgáltatás

terén Az Est többi hasábját oly páratlan népszerűsége emelte.

Könyv az orosz fogolytáborokról. Igen érdekes füzet jelent meg a Keleti Kulturközpont (Turáni Társaság) kiadásában. Szentgáli Antal főmérnök, népfelkelő főhadnagy, aki 12 évet töltött el tanulmányuton és hivatása körében szibériai városokban és helyiségekben, ott szerzett bőséges tapasztalatait gyönyörű fényképekkel illusztrálva teszi most közzé „Szibéria s az ottani viszonyok” c. könyvében. Az aktuális füzet mindenkit érdekel, akinek valamely hozzátartozója van vagy volt az orosz fogolytáborokban, mert számot ad mindenről, ami a közönséget orosz fogságba jutott véreink életéről és viszonyairól érdekelheti. A pompás térkép és a nagyszámú illusztrációk rendkívül emelik a nagy közvetlenséggel megírt könyvecske értékét. Ara 3 K. Megrendelhető Kilián Frigyes utján Budapesten.

Aki szereti a szép képeket, az megrendeli gyermekei számára a Jó Pajtás-t, a melyben hétről-hétre kitűnő magyar művészek rajzai jelennek meg. Az e heti új számba Fábriáné Biczó Ilona rajzolt pompás képet. Benedek Elek képes gyermeklapjának ebbe a számba verset irt Feleki Sándor, elbeszélést Balla Ignác, cikket Schöpflin Aladár, mesét Nászai Elza, Dánielné Lengyel Laura folytatja érdekes regényét. Az Emmi Csodaországban című regény, kis krónika, tarka mesék, rejtvények szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 4 korona, fél évre 8 korona, egész évre 16 korona. Egyes szám ára 32 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Becskereken látták a szegedi gyilkosokat?

Nagybecskerek, dec. 13.

Megirta tegnap a „Torontál”, hogy Szegeden kettős rablógyilkosság történt. A városon kívül álló ugynevezett „Családi telepen” meggyilkolták és kirabolták Török Jánosné szatócsot, továbbá Rózsa Sándor kőművesmestert, akivel menekülésük közben találkoztak a gonosztevők.

A szegedi rendőrség távirati uton elég pontos személyleírást adott a rablógyilkosokról, akik katonaszökevények lehettek. A személyleírást is közölték a tegnapi számunkban. Ennek révén a gyilkosokat az éjszaka az egyik itteni éjszakai mulatóhelyen felismereni vélték a mulató alkalmazottai. Csak törve beszélt a magyar nyelvet az egyik, a másik pedig hibátlanul. Sok pénz volt náluk, az egyiknél egész csomó bankó.

A mulató alkalmazottai nyomban telefonon tudatták az esetet a rendőrséggel. Az ügyeletes rendőrtisztviselő nyomban kiment rendőrökkel a mulatóba, a gyanus vendégeknek azonban már csak hült helyét találta. A mulató alkalmazottainak vallomása szerint az alacsonyabbik beszélt törve magyarul, a szegedi rendőrség távirata szerint pedig a magasabbik. Egyébként azonban a személyleírás rájuk illett. A rendőrség a katonai rendőrséggel együtt az éjszaka mindenfelé razziázott, de minden eredmény nélkül.

Alapos a gyanu, hogy egy S. nevű ittebeli rovott multu ember volt az egyik tettes, aki már negyvenszer volt büntetve, nemrég adták át a katonaságnak, ahonnan azonban megszökött. Most ezt az embert nyomozzák.

A meggyilkolt Töröknevről egyébként kiderült, hogy szeretőtartó asszony volt. Nem volt válogatos. Katonákkal épp úgy barátkozott mint orosz foglyokkal és cigányokkal. Italt is mért a szatócsboltjában, így kötötte az ismeretségeket. Gyakorta volt éjszaka is vendége. A nyáron egy orosz fogoly aki kedvese volt, meg is markolászta a torkát, mert nem adott neki elég pénzt. Nincs kizárva, hogy az egyik gyilkos, aki törve beszélt magyarul, orosz fogoly volt.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Pénteken, 1917. évi december hó 14-ikén két előadás: délután 4 és 6 órakor, félhelyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel

A TÖRPÉK BIRODALMÁBAN.

Karácsonyi mese 4 felvonásban. Nordisk művészekkel.

Mesedélután.

Szép tájképek.

Gyermekelőadás.

A hadikölcsön.

Mi történik ha nem jegyzel?

A hadikölcsön kisebb lesz; az ellenség ezt gyöngeségünknek véve, győzelmében bizik, mi által a béke megkötése késleltetik; az állam a hadikölcsön elégtelensége következtében más pénzügyi mivelet alapján kénytelen a hiányzó összeget felvenni, mi által a bankó szaporítatik, ezzel a pénzbőség okozta drágaság fokozva lesz.

Pénzed nem hoz többet, de mindent drágábban kell vásárolnod.

Ez a jegyzés elmulasztásának hátránya.

Békekölcsön.

Mi történik ha jegyzel?

A hadikölcsön nagyobb lesz; az állam a bankók egy részét bevonhatja, a pénzbőség kisebbedik, ez a drágaságot apasztja.

A hadikölcsön kedvező eredménye ellenségeinket törhetlen gazdasági erőnkől meggyőzővén, békekötésre való hajlandóságát felébreszti, növeli. A hadikölcsönbe fektetett pénz nagy és biztos jövedelmet nyújt, ha lombard kölcsön felvételével jegyeztél, takarékosagra kényszerít.

Ez a jegyzés előnye.

1090-1-1

Nyilatkozat

A huszempészés Nagybecskerekéről Bécsbe cím alatt f. évi december hó 6-án megjelent közleményre és az abban foglalt tényekre nyilatkozatom a következő:

1. Valótlan az, hogy akár husz, akár zsirt csempésztem ki Nagybecskerekéről Bécsbe. Husz év óta fennálló tojás, baromfi és gyógynövény kiviteli üzletemet nehéz küzdelmek árán eddig becsülettel folytattam. A háboru alatt is ezen mesterségem mellett maradtam és nyíltan, nem csempésztem, rendes árbevétel mellett szállítottam Budapestre és Bécsbe tojást és baromfi. Ennyit a közlemény címéhez.

2. Valótlan az, hogy én a hatóságilag maximált ár túllépésével a 10 K 50 f. és 11 K-val vásárolt libát Bécsbe 16 K 50 fillérért adtam el, hogy hetenként 3-4 izben 500-600 tömött libát szállítottam és hogy ekként kilonként 5 K 50 fillért kerestem. Ezen beállítás mellett az én heti keresményem átlagosan 50-60.000 K volna. A való tényállás e részben következő:

Köztudomású és bizonyításra nem szoruló tény az, hogy a hizott liba ára sem országosan, sem helyileg maximálva nem volt és jelenleg sincs. Az ellenem lefolytatott kihágási eljárás során igazoltam, hogy a hozzám hasonlóan kivitellel foglalkozó kereskedők az egész környéken, Nagyikindán, Temesváron, Torontálvásárhelyen és Szegeden ugyanazokat, sőt nagyobb árakat fizettek a libákért, mint én. Nagybecskerek sincs kínai fallal körülvéve és a szabadforgalom tárgyát képező árunál az áralakulás a kínai és kereslet szabályai szerint természetesen akként bonyolódott le, hogy én is kénytelen voltam, szemben a növekedő kereslettel, üzletem fenntartása érdekében fokozatosan magasabb árakat fizetni. Tettem ezt nyíltan, amint hogy Budapesten is, az árucsarnokban hatóságilag megállapított magas baromfiárakat nyíltan követelték és fizették.

Ami pedig a nyereségemet illeti, úgy álljon itt a minden szakértő által felülbíráható kalkuláció. A bevásárló által vásárolt tíz darab libának átlagos súlya:

58 kilogram a 10 — — — 580 K — f.

Költség 10 libának:

Fosztás — — — — — 4 K — f.

Kosár és kosárfedő — — — — — 14 K — f.

Papír és madzag — — — — — 4 K — f.

Jégszámla — — — — — 10 K — f.

Fuvar a vasúti állomáshoz — — — — — 1 K 50 f.

Vasúti fuvardíj — — — — — 10 K — f.

Általános regie-költség, személyzet,

adó, levelezés, táviratozás, elhul-

lás által okozott veszteség — 35 K — f.

Összesen: 658 K 50 f.

Ezzel szemben az 58 klg. súlyu, tisztított állapotban eladásra kerülő liba 50 kilónak felel meg, melynek eddigi átlagos továbbadási ára 13-14 korona között váltakozott, úgy hogy a normálisan elérhető 675 korona ár mellett 10 libának a haszon 17 koronánál nagyobb összegre nem tehető. Az igaz, hogy jelenleg már 16 és 16 K 50 f-ért adjuk el a tisztított kövér libát Budapestre és Bécsbe; de ezzel szemben a nyers libának ára is jelenleg itt és mindenütt 14 K és 14 K 50 f.

3. Valótlan az, hogy elhullott, döglött és emberi táplálkozásra alkalmatlan és ártalmas libák husát hoztam közfogyasztás céljából forgalomba, hogy döglött és az egészségre ártalmas libapescsenye is került úgy a bécsiek, mint a nagybecskeriek asztalára és hogy én továbbadás céljára Horváth Imrénéől döglött libát vásároltam, kilóját 6 koronáért.

A valóság ez: Éveken át libát tömetek vállalatom részére szegényebborsú és egyébként keresetnélküli álló asszonyok által. Sokszor 50-60 tömött asszonyt alkalmazok ilyként. Az

asszonyok darabszám és súly szerint díjaztatnak. Megesik azonban igen gyakran, hogy eltömés folytán egy-egy liba a legjobb kezelés mellett is kényszervágásra kerül. A legjobb gazdasszony is megeseleksi azt, hogy a fuldokló libát beérés előtt levágja. Ugyancsak sűrűn történik az is, hogy egy-egy liba elhull. Ilyenkor a tömött asszony behozza a hizott libával együtt az elhullottat is és mert a tömés az én káromra és veszélyemre megy, természetesen, hogy az elhullott libát is — kisebb ár mellett — átveszem és szappanfőzésre használom fel, ugyancsak 20 év óta fennálló szappangyáramban. A leszámolás megejthetése végett szerepel feljegyzési könyvemben az egyes tömött számláján „Tödt Gänse”, „Krepierte Gänse”. Köztudomású, hogy az egyszerű levágott egészséges liba is „tödt”.

Sok szegény asszonyt juttattam a háboru alatt keresethez és kenyérhez, akik bizony éhenhaltak volna, ha a rendőrkapitány kegyelméből kellett volna dolgozniok.

4. Valótlan az, hogy én a libaszállítást a huszvizsgálónak azért nem jelentettem be, hogy döglött libákat szállíthassak. A való tényeknek ezen rosszakaratu beállítására csak azzal válaszolhatok, hogy a belföldre és Ausztriába szállítandó baromfi huszvizsgálata nem kötelező, önként pedig hatósági zaklatást egy kereskedő sem vesz a nyakába.

5. Valótlan az, hogy én hasonló kihágásért már büntetve voltam. Az ítéletnek ezen tény-megállapítása helytelen. Igaz, hogy egy városi írnök által általam eladott törtött tojások tárgyában felvett jegyzőkönyv alapján 150 K pénzbüntetésre ítéltettem, de ezen ítélet nem jogerős. Addig pedig büntetett előéletűnek stigmatizálni senkit sem lehet.

6. Egyetlen egy igaz tény, amit a rendőrbíró szintén súlyosító körülménynek minősített, az, hogy a tömött libákat zsirral együtt szállítottam Bécsbe. Sajnos a libák elszállítása előtt elfelejtettem azokat megcsapolni. De nem tudtam, hogy kapitányságunk ehhez hasonló rendelkezést kiadott volna.

Az Ausztriával zsirkontingens tekintetében létesült megegyezést nem ismerem. Azt hiszem a rendőrbíró sem ismeri. De jó lélekkel állíthatom, hogy nem jártam tiltott uton és fájdalmasan érint, hogy hosszú évek becsületese, kitartó munkájával szerzett kereskedői jóhírnevemem ily módon kell megvédelmeznem.

Végül még megjegyzem, hogy vagyonomat 20 évi tisztességes kereskedői munkámmal és nem a háboru alatt szereztem.

Kelt Nagybecskereken, 1917. évi december hó 11-én.

Heller Mór.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és körkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 óráig este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Mérlegképes könyvelő

kinek 5 évi jegyzői gyakorlata is van

munkát keres.

Cím a kiadóban.

1090

Nincs

esunya nő, mióta a Diana-alabástrom-puder és a Diana-krém létezik. Ezeknek a csodaszereknek a használatától eltűnik a szeplő, pattanás, mitesszer, arcfolt. A női szépségpolgár terén esodálatramelőt forradalmat idéztek elő ezen készítmények. A

drágaság

nem érintette a Diana-készítményeket, próba doboz vagy tégely ma is csak 1 K. Nagy doboz vagy tégely 2-50 K. A Diana-puder és krém használatától olyan lesz az arc, mintha csak tejből fűrésztöttek volna meg. Mindenütt kaphatók!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-I.

Budapest, V., Nádor-utca 6

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

24332., 24853. és 24977—1917. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszterium kilincshivatalának 1515—1917. sz. rendeletével az ajtóveretek bejelentése elrendeltetett, minélfogva mindazon ingatlan tulajdonosának, akinek telken épület vagy kerítés áll fenn, „Ajtóveretek bejelentése” című nyomtatványt fog kikézbessíteni, melyet az ingatlan tulajdonos a bejelentőív hátlapján levő utasítás szerint pontosan tintával 24 óra alatt kitölteni, keltezni és aláírni és a városi kiküldöttnek visszaadni köteles, ki azt az illető ingatlan tulajdonosától 3 nap alatt átvonni tartozik. Amennyiben a városi kiküldött a kitöltött bejelentőlapot 3 nap alatt át nem venné, az esetben köteles az ingatlan tulajdonosa a pontosan kitöltött bejelentőlapot 3 nap mulva a városi adóhivatalnak, volt törvényszéki épület, földszint baloldalon, beszoigaltatni.

Az ajtóveretekhez tartozik a rézből (vörösrézből vagy rézöntvényből), vörösrézből, tombakból, sárgarézből, bronzból vagy más rézöntvényből való kilincs, paizs vagy gombbal, vagy kengyellel felszerelt összes épületek ajtó és képük.

A bejelentés elmulasztása, megtévesztő adatok bejelentése, ajtóveretek eltitkolása, elrejtése vagy az igénybevétel alól bármilyen módon való elvonása a 3733—eln. 29/b. 1917. számú honv. miniszteri rend. 7. §-a, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezések alá nem esik, kihágás, mely két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nagybecskerek, 1917. évi december 10-én.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

A Melencei-utca 29. sz.

ház vendéglővel

és a Melencei-utca 35. sz.

ház péküzlettel
eladó.

Bővebbet öv. Elmer Józsefnél

1087

Melencei-utca 41. sz.

Pezsgősdugót

használt, nem műparafából, sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvételt 1-20 K darabonként, használt palackdugót száraz és nem töröttet 25 K kg-ként. — Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb arajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára

Budapest, Nefelejts-utca 15.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

24495—1917. kig. szám. 1447—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 89872—1917. számú rendelete szerint a gőzkazánok megpróbálásáért a gőzkazántulajdonosok által fizetendő s az 1901. évi 19871. K. M. számú rendelettel, illetve a m. kir. iparfelügyelők szolgálatára vonatkozó 1901. évi 17001. K. M. szám alatt kiadott utasítás 35. §-ában megállapított kincstári illetékek és eljárási díjak a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök urral egyetértőleg, a változott viszonyoknak megfelelően az alábbiak szerint állapítottak meg:

a) Kincstári illeték.	A kazán tüzelületet	A próbáért fizetendő kincstári illeték K-ban.
	2-5-ig	20
	2-5—10-ig	40
	10—50-ig	60
	50—100-ig	80
	100—200-ig	100

200-on felül minden megkezdett 100 K után további 20 K.

b) Eljárási díjak minden megvizsgálendő gőzkazánért 50 (ötven) korona, a székesfőváros területén pedig 25 (huszonöt) kor. általános összeg.

Ezen eljárási díj, ha a kazántulajdonosnak ugyanazon helyen egyidejűleg több kazánja próbáltatik meg, csak az első kazán után fizetendő teljes összegben, a második és az azt követő minden egyes kazán után pedig az eljárási díj fele, vagyis 25 (huszonöt) korona, illetőleg a székesfőváros területén 12-50 kor. fizetendő. A kazánvizsgálati kincstári illetékekre és eljárási díjakra vonatkozó fentebbi határozmányok 1918. évi január hó 1. napján lépnek hatályba s az ezen határnaptól kezdődőleg megtartandó kazánpróbák után a fenti körrendeletben megállapított kincstári illetékek és eljárási díjak csedékesek.

Nagybecskerek, 1917. évi december hó 4-én.

Dr. Perisics Zoltán.
polgármester.

1 1/4 éves mangolica tenyészkanok kaphatók

1074

Winter Bernát

bérgazdaságában Partos, Torontalmegye. Telefon: Bánlak 17.

4921—1917. szám. 1081—3.2

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezennel közhirre teszi, hogy községében 1 darab 3 éves fehér tehén, bélyegtelen, bitangóságban van.

Feihívjuk a tehén tulajdonosát, hogy 8 napon belül a tulajdonjog igazolása mellett vegye át, mert ellenkező esetben 1917. évi december hó 20-án nyilvános árverésen elfog adatni

Aracson, 1917. évi december 5.

Községi előjáróság.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti Barna szir, mindig eredeti peosétes Dr. Flesch-féle körjünk. Próbátégely 1-80 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerára Győr.

Két elárusítóleány és egy, aki nőiruhavarrásban jártas azonnali belépésre kerestetik.

Bukovác István

férfi- és nődivat-üzlete Nagybecskerek. 1085

Temesvári-utca 1526. szám alatt kétágyas

1675

butorozott szoba

előszobával, kiszolgálás nélkül nős katonatisztnak kiadó.

Bővebbet Temesvári-utca 9/II. alatt.

Padé község előjárósága.

2451—1917. szám. 1088—3.1

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhirre teszi, hogy Padé község a tulajdonát képező tiszai kompasárdát folyó évi december hó 22-én d. e. 10 órakor a községi tanácssteremben tartandó árlejtésen 1918. évi január hó 1-től kezdődőleg 1 évre haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 500 korona bér.

Közelebbi feltételek a község jegyzőségénél megtudhatók.

Padé, 1917. december 10-én.

Padé község előjárósága.

Meghívó.

A „Nagybecskereki Gradnolca—Csonlika-negyedbeli háromtagos földbirtokosok gazdasági szövetkezete” 1917. évi december hó 27-én délután 2 órakor a szövetkezeti helyiségben

évi rendes közgyűlést

tart, amelyre a tagokat ezennel meghívja; amennyiben a kellő számú tagok nem jelennének meg, akkor a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül — 1918. évi január hó 4-én délután 2 órai kezdettel fog megtartatni.

Nagybecskerek, 1917. évi december hó 16-án.

Szövetkezeti igazgatóság.

T á r g y s o r o z a t:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető, hitelesítők és szavazatszedők kijelölése.
2. Az 1917. évi zárószámadások bemutatása, a mérleg tárgyalása és megállapítása.
3. Szövetkezeti igazgató, helyettese, 6 igazgatósági tag, felügyelő-bizottság, cégjegyzők és pénzszedő választása.
4. Határozatok, pásztorok felfogadása.
5. Indítványok.

A zárószámadások és mérleg a szövetkezet hivatalos helyiségében mai naptól kezdve ki vannak függesztve, ahol azok az érdeklődők által megtekinthetők.

Zárószámadás az 1917. évről.

Vagyon		Mérleg számla		Teher.			
1	Pénztárkészlet	19100	11	1	Kölesön tartozások	28125	—
2	Ingatlanok	178479	34		Tiszta vagyon	195324	99
3	Község házai	12736	—				
3	Tenyészállatok	9547	—				
5	Határban levő kutak	2694	34				
	Leltár	893	20				
		223449	99			223449	99
Kiadás.		Nyereség- és veszteség-számla.		Bevétel.			
1	Tisztviselők és szolgazemélyzet fizetése	898	—	1	1916. évben pénztárkészlet	8694	10
2	Tenyészállatok eltartása	9898	56	2	Szántóföldek utáni jövedelem	24563	—
3	Házak és határban levő kutak jókarban tartása	428	20	3	Kiselejtett tenyészállatok jövedelme	14441	45
4	Adó, illeték, kamat stb.	13744	—	4	Legelő utáni jövedelem	13841	32
5	Tenyészállatok beszerzése	9642	—	5	Kisebb bevételek	1971	—
6	Kisebb kiadások	9472	—				
7	Különfélék	328	—				
8	Pénztárkészlet	19100	11				
		63510	87			63510	87

I g a z g a t ó s á g:

GAIN VLADA s. k., igazgató.	BERBERSZKI MILIVOJ s. k., h. igazgató.	DIMITRIEVICS PANTA s. k.	GRUBACSKI PÉTER s. k. pénztáros.
NITYETIN STEVAN s. k.	SZTANISZAVLYEV STEVAN s. k.	CZVEITY MLADEN s. k.	KIRTYANSZKI DANILO s. k.
			TABACSKI ZSIVA s. k.
- A felügyelő-bizottság a könyvekkel összehasonlította és helyesnek találta.
- RACZKOV SZAVA s. k., fel-biz. tag. TURINSZKI GYÖRGY s. k., fel-biz. tag. GRUBACSKI DUSAN s. k., fel-biz. tag.

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleits Fer. Pál.